

Toelichting bij de inputtabel NPLG voor VHR-habitattypen en -soorten

1. Waarom deze tabel?

- Op termijn moet op landelijk niveau een gunstige staat van instandhouding worden bereikt voor Europees beschermde soorten en habitattypen. In Nederland is dit voor de habitattypen en een deel van de soorten¹ die onder de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn (VHR) beschermd worden, vertaald in landelijke doelen in termen van behoud/uitbreiding/verbetering. Deze landelijke doelen staan in het Natura 2000 Doelendocument (2006); met enkele aanpassingen in de aanwijzingsbesluiten van Natura 2000-gebieden.
- Tot nu toe zijn die landelijke doelen veelal niet gekwantificeerd (met uitzondering van doelen voor vogelpopulaties). Daardoor was de omvang van de landelijke opgave voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding onhelder.
- De inputtabel Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) voor VHR-habitattypen en -soorten beoogt een *indicatieve concretisering van de landelijke doelen* te geven, per soort en habitatype, waar dat mogelijk is. Voor de habitattypen en soorten waarvoor het langetermijndoel nog niet haalbaar is in 2030, zijn ecologisch haalbare concretisering uitgewerkt. Het langetermijndoel voor vogels is een indicatieve actualisatie van het huidige gekwantificeerde landelijke doel.
- Oogmerk hiervan is *richting te geven aan de omvang van de opgave* die Nederland heeft voor het op termijn bereiken van de landelijk gunstige staat van instandhouding.
  - Het zijn geen afrekenbare doelen die onwrikbaar moeten worden gerealiseerd. De indicaties geven op hoofdlijnen aan wat nodig is.
  - Met de informatie uit de tabel wordt de mogelijkheid geboden om *maatregelen voor ecosystemen te richten op de condities die nodig zijn* voor het bereiken of behouden van een gunstige staat van instandhouding.
  - Om dergelijke condities, en dus de benodigde maatregelen te bepalen, is behoefte aan inzicht in de omvang van uitbreiding of kwaliteitsverbetering die nodig is om te voldoen aan de Europese verplichtingen. Het maakt immers uit of bijvoorbeeld de landelijke doelstelling 'uitbreiding stroomdalgraslanden' gaat over enkele vierkante meters, of vele honderden hectares.
  - Dit betekent niet dat er in het natuurbeleid moet worden gestuurd op slechts de onder de VHR beschermde habitattypen en soorten, zonder oog te hebben voor de natuurlijke dynamiek, ecosysteemprocessen en andere aanwezige natuurwaarden.

2. Wat doet de tabel niet?

- Geen afrekenbaarheid op de aanwezigheid van aantallen en oppervlakten:
  - Getallen uit de tabel moeten niet gelezen worden als opdracht aan een provincie of beheerder om een specifiek aantal exemplaren van een soort, of hectaren van een habitatype te allen tijde te garanderen. De getallen vormen een hulpmiddel voor het kunnen bepalen van de benodigde condities en de te nemen instandhoudingsmaatregelen. Genoemde aantallen voor de populatieomvang vormen een indicatie van de gewenste draagkracht van leefgebieden van soorten. Andersom is het zeer waarschijnlijk dat het leefgebied op orde is als de populatieomvang bereikt is.

---

¹ De habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen gelden in Natura 2000-gebieden hebben landelijke doelen; andere door de VHR beschermde soorten hebben (nog) geen landelijke doelen

- De indicatieve concretisering in de tabel voor 2030 en de lange termijn hebben geen formele status en derhalve geen juridische status. De doelen en opgaven die in de provinciale gebiedsprogramma's van het NPLG worden vastgelegd, zijn zelfbindend.

3. Waarvoor kunnen gegevens uit de tabel worden gebruikt?

- De tabel beoogt enige duidelijkheid te verschaffen over de omvang van de nationale opgave die Nederland heeft voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding als bijdrage aan de Europese doelen van de VHR.
- Provincies hebben de informatie nodig om maatregelen te richten op de regionale bijdrage aan de opgave uit het NPLG voor 2030, en (o.a. ruimtelijk) rekening te houden met de eventuele opgave voor de lange termijn. De condities voor het realiseren van de eventuele opgave voor de lange termijn zijn mogelijk al eerder op orde te brengen. Waar veel tijd nodig is voor herstel, is het zelfs noodzakelijk om de juiste condities eerder te realiseren.
- Dit is niet de enige informatie die nodig is om tot integrale gebiedsopgaven te komen. De indicatieve informatie per soort en habitatype is een stukje van een veel grotere puzzel over de gewenste ruimtelijke en milieucondities. De Ecologische Autoriteit toetst of de essentiële ecologische informatie is betrokken bij de gebiedsprogramma's. Informatie uit de tabel is een hulpmiddel om te bezien of de maatregelen in de gebiedsprogramma's aansluiten bij de doelen voor natuur.
- De tabel geeft informatie - op dit moment - enkel ten behoeve van het NPLG, zodat met gebiedsprogramma's zicht verkregen kan worden op wat de Europese verplichting van de VHR inhoudt op het niveau van soorten en habitatypen.
- Rijk en provincies werken de komende maanden gezamenlijk aan de regionale verdeling van de opgaven. In de gebiedsprogramma's van juli 2023 zullen de regionale opgaven gebruikt worden voor de uitwerking in gebiedsplannen en concrete maatregelen. De provincies kunnen de regionale opgaven nader onderverdelen naar gebieden (Natura 2000-gebieden en daarbuiten), en daarvoor maatregelen formuleren gericht op de benodigde condities. Welke gebieden kunnen bijdragen aan de regionale opgave?
  - Uitgangspunt blijft dat Natura 2000-gebieden de best mogelijk bijdrage moeten leveren aan de landelijk doelen. Maar ook buiten deze gebieden liggen opgaven en mogelijkheden om bij te dragen aan een landelijk gunstige staat van instandhouding.
  - Altijd blijft gelden dat de doelen zoals vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten van de Natura 2000-gebieden moeten worden gerealiseerd. De behoudsdoelen vormen de ondergrens: verslechtering moet worden voorkomen. Indien uitbreidings- en verbeterdoelen van het gebied niet volledig binnen dat gebied kunnen worden gehaald, kan de resterende opgave onder voorwaarden elders worden gerealiseerd.
- De indicatieve omvang van de opgaven kan gebruikt worden om, bij voorkeur via landschapsecologische systeemanalyses (LESA), de ecologische randvoorwaarden in beeld te brengen die nodig zijn om de condities voor de beschermde soorten en habitatypen op orde te brengen. Daaruit volgen ook de verschillende typen maatregelen die genomen kunnen worden om de condities te realiseren voor het bereiken van de doelen.

4. Gegevensbronnen

De basis voor de inputtabel NPLG voor VHR-habitatypen en -soorten waarvoor Natura 2000-gebieden zijn aangewezen, zijn de gegevens uit de bouwstenen. Deze bouwstenen zijn in opdracht van LNV door kennisinstellingen gemaakt in het kader van de actualisatie Natura 2000-doelensysteem. In deze bouwstenen is door WENR en SOVON per soort en habitatype o.a. de

huidige staat van instandhouding weergegeven, en wordt geadviseerd over wat als een landelijk gunstige staat van instandhouding kan worden gezien. Ook is in de bouwstenen een wetenschappelijk advies is opgesteld voor indicatieve concretisering voor 2030 en 2050 als de inschatting is dat het langetermijndoel dan nog niet kan worden bereikt. Er is daarnaast geadviseerd over een regionale verdeling van de bijdrage aan de opgave. In de bouwstenen is eveneens in beeld gebracht wat de drukfactoren zijn, in hoeverre deze oplosbaar zijn en waar kansen liggen voor herstel en uitbreiding binnen en buiten Natura 2000-gebieden. Tevens is geadviseerd over prioritering, rekening houdend met het belang van een soort of habitatype in Europees perspectief, de urgentie en de haalbaarheid. De bouwstenen weerspiegelen anno 2022 de best beschikbare wetenschappelijke kennis en zijn daarmee een stap in de ontwikkeling van de manier waarop het Rijk in de (nabije) toekomst de ecologische situatie van habitattypen en (vogel-)soorten analyseert en beoordeelt.

Voor nadere informatie over Natura 2000-habitattypen en -soorten wordt verwezen naar de betreffende bouwstenen.

Er zijn geen bouwstenen voor de soorten waarvoor geen instandhoudingsdoelstellingen gelden in Natura 2000-gebieden. Voor deze overige VHR-soorten zijn geen indicatieve concretisering van de doelen opgenomen, maar bestaande gegevens gebruikt.

Toelichting bij de onderdelen van de inputtabel

De inputtabel bestaat uit verschillende onderdelen. Voor de door de Habitatrichtlijn beschermde waarden staat de informatie in de HR-tabellen:

- Input NPLG habitattypen
- Input NPLG HR-soorten N2000
- Input NPLG HR-soorten – overig²

Voor de door de Vogelrichtlijn beschermde waarden staat de informatie in de VR-tabellen:

- Input NPLG vogels N2000
- Input NPLG vogels – overig³

Hieronder wordt de informatie uit de verschillende kolommen in de HR- en VR-tabellen toegelicht.

Algemene informatie

Algemene informatie in de HR-tabellen

De tabellen over de habitattypen en Habitatrichtlijnsoorten geven informatie over de habitattypen en Habitatrichtlijnsoorten die met het Natura 2000-beleid moeten zijn beschermd. Dit zijn de habitattypen van Bijlage I en de soorten van Bijlage II van de Habitatrichtlijn. Deze zijn met code en naam in de tabel vermeld. Sommige habitattypen en -soorten zijn met een sterretje (*) gemerkt, omdat deze volgens de Habitatrichtlijn een prioritaire status hebben. De prioritaire status speelt vooral een rol in procedures tussen de Europese Commissie en de Lidstaat in de selectie van de Habitatrichtlijngebieden en bij compensatieprojecten. Bij habitattypen is onderscheid gemaakt in subtypen als dit op grond van de bouwstenen mogelijk was. Bij twee vleermuizen is onderscheid gemaakt tussen de zomer- en winterpopulatie omdat die verschillend zijn. De 'beek- en rivierdonderpad' is opgesplitst, omdat de status van de beekdonderpad nogal verschilt van die van de rivierdonderpad. Bij de soorten is aangegeven in welke eenheid de populatie is uitgedrukt. In de tabel overige Habitatrichtlijnsoorten is informatie opgenomen over de soorten die niet voorkomen op Bijlage II, maar wel op Bijlage IV en V van de Habitatrichtlijn.

Algemene informatie in de VR-tabellen

De tabel over Natura 2000 vogels geeft informatie over de vogelsoorten van bijlage I van de Vogelrichtlijn en overige trekkende watervogels waarvoor gebieden zijn aangewezen. Deze zijn met code en naam in de tabel vermeld. Tevens is aangegeven of het een broedvogel ('brv') of niet-broedvogel ('n-brv') betreft. Ook is aangegeven in welke eenheid de populatie is uitgedrukt. In de tabel met overige vogels is informatie opgenomen over de overige soorten die met de Vogelrichtlijn worden beschermd. Verder is aangegeven of het een broedvogel ('B'), wintergast ('W') of passant ('P') betreft.

---

² Dit zijn door de Habitatrichtlijn beschermde soorten, waarvoor geen instandhoudingsdoelstellingen gelden in Natura 2000-gebieden

³ Dit zijn door de Vogelrichtlijn beschermde soorten, waarvoor geen instandhoudingsdoelstellingen gelden in Natura 2000-gebieden

Indicatieve concretisering landelijke doelen

De landelijke doelen zijn indicatief geconcretiseerd voor de lange termijn waar dat mogelijk is. Het gaat om indicatieve concretisering van de omvang en kwaliteit van habitattypen en van de omvang van de populatie. Als de inschatting is dat het langetermijndoel nog niet kan worden bereikt in 2030, is een indicatieve concretisering voor dat jaar vermeld. De indicatieve concretisering zijn gebaseerd op de wetenschappelijke adviezen uit de bouwstenen. Het langetermijndoel voor vogels is een indicatieve actualisatie van het huidige gekwantificeerde landelijke doel. Alle getallen betreffen voorkomen van habitattypen en soorten in het hele land, binnen en buiten beschermde gebieden (Natura 2000, Natuur Netwerk Nederland). Altijd blijft gelden dat de doelen op gebiedsniveau zoals vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten van de Natura 2000-gebieden moeten worden gerealiseerd. Ook in het geval dat de landelijke, huidige situatie overeenkomt met (of meer is dan) wat nodig is voor een gunstige staat van instandhouding, blijven de behoudsdoelen zoals vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten van de Natura 2000-gebieden de ondergrens vormen: verslechtering moet worden voorkomen.

De indicatieve concretisering is een afgerond getal (met als basis het wetenschappelijke oordeel). Hierbij zijn de volgende afrondingsregels gebruikt:

- 1000-tallen zijn afgerond op de dichtstbijzijnde 100-tallen;
- 100-tallen zijn afgerond op de dichtstbijzijnde 10-tallen;
- 10-tallen zijn afgerond op de dichtstbijzijnde 5-tallen;

Een uitzondering op de toegepaste afrondingsregels zijn de bandbreedtes-getallen die zijn gebaseerd op de optelsom van de instandhoudingsdoelstellingen of behoudsdoelstellingen, die voor vogels al waren geconcretiseerd in de aanwijzingsbesluiten van de Natura 2000-gebieden. Omdat dit een juridisch minimum is, zijn deze altijd naar boven afgerond.

De indicatieve concretisering van de landelijke doelen zijn als volgt weergegeven:

Habitattypen:

- De indicatieve concretisering van de omvang zijn weergegeven in hectares. Enige uitzondering is het habitatype H2110 Embryonale duinen. Omdat dit een zeer dynamisch type betreft is de indicatieve concretisering weergegeven in aantal bezette kilometerhokken. De oppervlakte per kilometerhok kan per jaar verschillen.
- De indicatieve concretisering van de kwaliteit van habitattypen is weergegeven in een percentage van de voorkomen die in een goede conditie verkeren. De precieze definitie en wijze van monitoren van 'areaal in goede conditie' moet nog gezamenlijk met provincies worden uitgewerkt. Desondanks wordt hier al indicatief in deze terminologie een duiding gegeven van de omvang van de kwaliteitsopgave, omdat dit het minimale is dat volgt uit de Europese definitie van gunstige structuur en functie. In veel gevallen is voor indicatieve concretisering op weg naar een gunstige staat van instandhouding geen precies percentage in goede conditie te geven. In die gevallen is met '>' aangegeven dat gewerkt moet worden aan (verdere) verbetering van kwaliteit of met 'U1' dat naar een matig ongunstige staat van structuur en functie wordt gestreefd. Dit houdt in dat minder dan 75% in goede conditie verkeert en minder dan 25% in niet-goede conditie.

Habitatrichtlijnsoorten N2000:

- De indicatieve concretisering voor de omvang van populaties zijn weergegeven in aantal individuen, aantal populaties, aantal bezette bomen of in aantal km-hokken waar de soort

voorkomt. In alle gevallen moet deze populatieomvang geïnterpreteerd worden als indicatie voor het beoogde leefgebied van voldoende omvang en kwaliteit met een draagkracht voor genoemde populatieomvang.

- Voor de tonghaarmuts zijn alle indicatieve concretiseringën nog nader te bepalen ('ntb'). Uit onderzoek voor de bouwstenen bleek dat het de vraag is of de soort in onze regio stand kan houden. In afwachting van nader onderzoek en besluitvorming over hoe om te gaan met deze soort zijn er geen concretiseringën bepaald.

Vogelsoorten N2000:

- De indicatieve concretiseringën voor de omvang van populaties zijn weergegeven in seizoensgemiddelde, seizoensmaximum of aantal broedparen. In alle gevallen moet deze populatieomvang geïnterpreteerd worden als indicatie voor het beoogde leefgebied van voldoende omvang en kwaliteit met een draagkracht voor genoemde populatieomvang.

Overige VHR-soorten:

- Voor de overige VHR-soorten zijn geen bouwstenen beschikbaar waardoor er voor die soorten op dit moment geen indicatieve concretiseringën voor 2030 en het langetermijndoel kunnen worden gegeven.
- In plaats daarvan zijn voor de overige Habitatrichtlijnsoorten de eerder gepubliceerde gunstige referentiewaarden voor de omvang en kwaliteit van leefgebied met een draagkracht voor een populatiedoel in de tabel opgenomen.⁴ Dit is weergegeven in aantal individuen, of in aantal km-hokken waar de soort voorkomt. Voor de overige vogelsoorten zijn deze gunstige referentiewaarden (nog) niet beschikbaar.

Indicatieve concretisering landelijke doelen in de HR-tabellen

Indicatieve concretiseringën langetermijndoel – landelijk

Het indicatief geconcretiseerde langetermijndoel komt overeen met het wetenschappelijk oordeel over wat nodig is voor een gunstige staat van instandhouding (de gunstige referentiewaarde):

- Voor sommige habitattypen en Habitatrichtlijnsoorten is een gunstige referentiewaarde met een bandbreedte voor de omvang geadviseerd. Deze bandbreedtes zijn overgenomen in het indicatief geconcretiseerde langetermijndoel.
- Het indicatief geconcretiseerde langetermijndoel voor oppervlaktes van habitattypen of omvang van populaties van Habitatrichtlijnsoorten wijkt in enkele gevallen af van eerder gepubliceerde gunstige referentiewaarden. Dat komt doordat gebruik is gemaakt van een nieuwe Europees vastgestelde methode voor het bepalen van gunstige referentiewaarden, recentere wetenschappelijke kennis en betere gegevens over de oppervlaktes van habitattypen. Voor de overige Habitatrichtlijnsoorten geldt dit niet: daarvoor zijn de eerder gepubliceerde gunstige referentiewaarden opgenomen voor omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatiedoel. Er is (nog) geen advies voor actualisatie van deze waarde.
- In enkele gevallen is de geadviseerde gunstige referentiewaarde niet gekwantificeerd, maar kwalitatief geduïd ten opzichte van de actuele situatie. In deze gevallen is het langetermijndoel nog nader te bepalen ('ntb').
- De indicatieve concretisering van het langetermijndoel voor de kwaliteit van habitattypen is dat de structuur en functie voor meer dan 75% van de voorkomens in goede conditie is. Dit is

---

⁴ <https://www.wur.nl/en/Publication-details.htm?publicationId=publication-way-343932323434>

de drempelwaarde die als minimum gehanteerd is in de artikel 17-rapportage uit 2019 (de Europese Commissie adviseert een grens van 90%). Tevens moet minder dan 15% van de voorkomens in slechte conditie zijn (dit is niet vermeld in de tabel). Als het huidige areaal al voor meer dan 75% in goede conditie is beoordeeld, dan is dat hogere percentage als doel overgenomen omdat dit beter aansluit bij de Europese guidance (alleen bij H1310 en H2110)

Indicatieve concretisering NPLG 2030- landelijk

In de bouwstenen is bekeken hoever het geadviseerde langetermijndoel en de huidige toestand uit elkaar liggen: is er een opgave en zo ja hoe groot is deze? Vervolgens is de haalbaarheid van de opgave getoetst op basis van een knelpuntanalyse (impact van drukfactoren en bedreigingen versus oplosbaarheid daarvan), de grootte van de opgave en het toekomstperspectief. Daarbij is veelal uitgegaan van het huidige instrumentarium voor natuur, en nog niet van grootschalige transitie. De hieruit volgende ecologisch haalbare adviezen voor 2030 en 2050 liggen ten grondslag aan de indicatieve concretisering voor 2030:

- Als de huidige situatie overeenkomt met wat nodig is voor een gunstige staat van instandhouding, dan is de indicatieve concretisering voor 2030 gelijk aan het langetermijndoel. Er is dan geen opgave meer voor uitbreiding en/of kwaliteitsverbetering.
- Ook als de huidige situatie nog onvoldoende is voor een gunstige staat van instandhouding, maar het langetermijndoel wel haalbaar is in 2030, is de indicatieve concretisering voor 2030 gelijk aan het langetermijndoel. Er is dan een opgave voor uitbreiding en/of kwaliteitsverbetering in de periode tot 2030.
- Als de gunstige staat van instandhouding niet haalbaar is in 2030 is in principe de geadviseerde concretisering voor 2030 overgenomen. Er is dan na 2030 een restopgave voor uitbreiding en/of kwaliteitsverbetering om het langetermijndoel te realiseren.
- Een niet-kwantitatieve concretisering voor de omvang in 2030 is, voor zover dat mogelijk is, vertaald naar een kwantitatieve concretisering door bij de huidige omvang een bandbreedte van 10% - 90% van het verschil met het wetenschappelijk advies voor 2050 op te tellen.
- In sommige gevallen is de geadviseerde gunstige referentiewaarde niet gekwantificeerd, maar kwalitatief geduid ten opzichte van de huidige situatie. Waar mogelijk is deze indicatief geconcretiseerd door aan te sluiten regels voor de VHR-rapportages over de staat van instandhouding.⁵
- In sommige gevallen is de geadviseerde concretisering voor de omvang kwalitatief omschreven als een 'matig ongunstige staat', als wordt ingeschat dat de gunstige staat nog niet haalbaar is. Dit is vertaald naar een kwantitatieve concretisering die voor habitattypen 10% en voor soorten 25% onder de gunstige referentiewaarde ligt. Dit is overeenkomstig de regels voor de VHR-rapportages over de staat van instandhouding.
- In sommige gevallen is voor het behalen van de gunstige staat van instandhouding geadviseerd dat 'meer dan huidig' nodig is. Dit is indicatief geconcretiseerd voor 2030 door voor habitattypen een bandbreedte te nemen van huidig - huidig+10% en voor soorten van huidig - huidig+25%, conform de regels voor de VHR-rapportages over de gunstige staat van instandhouding. De bovenkant van de bandbreedte van de indicatieve concretisering voor 2030 is het maximum van wat we verwachten dat nodig is.
- In sommige gevallen is voor het behalen van de gunstige staat van instandhouding geadviseerd dat 'veel meer dan huidig' nodig is. Dit is indicatief geconcretiseerd voor 2030

---

⁵ Europese Commissie, 2005. Assessment, monitoring and reporting of conservation status. (DocHab-04-03/03 rev.3)

<https://www.natura2000.nl/sites/default/files/Bibliotheek/Europa/EC%202005%20Assessment%2C%20monitoring%20reporting%20conservation%20status.pdf>

door voor habitattypen een waarde op te nemen van huidig+10% en voor soorten van huidig+25%, conform de regels voor de VHR-rapportages over de staat van instandhouding. De indicatieve concretisering voor 2030 is dan het minimum dat we verwachten dat nodig is.

- In enkele gevallen zijn de adviezen zodanig geformuleerd dat ze niet te kwantificeren zijn. In dat geval is een korte omschrijving als concretisering opgenomen.
- Zoals hiervoor aangegeven, zijn er voor de overige soorten (i.p.v. Natura 2000-soorten) op dit moment geen indicatieve concretisering voor 2030.

Indicatieve concretisering landelijke doelen in de VR-tabellen

Indicatieve actualisatie langetermijndoel – landelijk

Voor vogels zijn de huidige, reeds geconcretiseerde, landelijke doelen uit het Natura 2000 Doelendocument (2006) indicatief geactualiseerd. Hiervoor is gebruik gemaakt van recentere wetenschappelijke kennis en betere gegevens over de omvang van populaties. Het indicatief geactualiseerde langetermijndoel komt overeen met wat nodig is voor een gunstige staat van instandhouding (de gunstige referentiewaarde), tenzij wordt ingeschat dat dat in 2050 nog niet ecologisch realistisch is. In dat geval is de indicatieve actualisatie van het langetermijndoel (voorlopig):

- gelijk aan het vigerend landelijk doel, in de situatie dat het vigerend landelijk doel hoger is dan het advies voor 2050. Voor deze soorten zal het langetermijndoel komende tijd nog nader worden uitgewerkt.
- een niet nader gedefinieerde uitbreiding en verbetering in omvang en kwaliteit leefgebied die meer is dan het advies voor 2050, in de situatie dat het vigerend landelijk doel lager is dan het advies voor 2050. Voor deze soorten zal het langetermijndoel komende tijd nog nader worden uitgewerkt.

Voor enkele soorten is het indicatief geactualiseerde langetermijndoel gelijk aan wat in het advies als 'gunstig' wordt beschouwd, hoewel wordt ingeschat dat dat in 2050 nog niet ecologisch realistisch is. Dat is het geval als het vigerend landelijk doel hoger is dan wat 'gunstig' is en er geen uitbreidingsdoel is. Het langetermijndoel wordt dus lager dan het huidige doel en is daarom beter haalbaar. Zoals hiervoor aangegeven, is er voor de overige soorten op dit moment geen indicatieve concretisering van het langetermijndoel.

In een paar gevallen wordt voor de indicatieve actualisatie van het langetermijndoel afgeweken van het wetenschappelijk advies voor 2050. Dit is in de gevallen dat de huidige gebiedsdoelstellingen tezamen méér vragen dan het wetenschappelijk advies voor 2050:

- Als met de actuele aantallen vogels al de huidige gebiedsdoelstellingen worden gehaald dan is voor de indicatieve concretisering een *bandbreedte* opgenomen van 'wat als gunstig wordt beschouwd' – 'optelsom van de instandhoudingsdoelstellingen'. Het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen stuit blijkbaar niet op problemen.
- Als de actuele omvang van de populatie nog niet tegemoetkomt aan de instandhoudingsdoelstellingen is, voor die soorten die een *uitbreidingsdoelstelling* hebben, de optelsom van de behoudsdoelstellingen ten tijde van aanwijzing opgenomen. Op basis van de meest recente inzichten waren die uitbreidingsdoelstellingen blijkbaar niet nodig. Omdat behoud het minimum is, is dat opgenomen als indicatieve concretisering voor de lange termijn.
- Als de actuele omvang van de populatie nog niet tegemoetkomt aan de instandhoudingsdoelstellingen is, voor de soorten die *geen uitbreidingsdoelstelling* hebben,

voor de indicatieve concretisering een *bandbreedte* opgenomen van 'wat als gunstig wordt beschouwd' – 'optelsom van de instandhoudingsdoelstellingen'.

De ratio hierachter is dat Nederland juridisch is gebonden aan het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. Bovenstaande bandbreedte wordt alleen geformuleerd indien het wetenschappelijk advies voor 2050 overeenkomt met wat voor de lange termijn als 'gunstig' wordt beschouwd.

Indicatieve concretisering NPLG 2030- landelijk

In de bouwstenen is bekeken hoever het advies voor 'gunstig' en de huidige toestand uit elkaar liggen: is er een opgave en zo ja hoe groot is deze? Vervolgens is de haalbaarheid van de opgave getoetst op basis van een knelpuntanalyse (impact van drukfactoren en bedreigingen versus oplosbaarheid daarvan), de grootte van de opgave en het toekomstperspectief. Daarbij is veelal uitgegaan van het huidige instrumentarium voor natuur, en nog niet van grootschalige transitie. De hieruit volgende ecologisch haalbare adviezen voor 2030 liggen ten grondslag aan de indicatieve concretisering voor dit jaar:

- Als de huidige situatie overeenkomt met wat nodig is voor een gunstige staat van instandhouding, dan is de indicatieve concretisering voor 2030 gelijk aan het langetermijndoel. Er is dan geen opgave meer voor uitbreiding en/of kwaliteitsverbetering van het leefgebied met een draagkracht voor genoemde populatieomvang.
- Ook als de huidige situatie nog onvoldoende is voor een gunstige staat van instandhouding, maar het langetermijndoel wel haalbaar is in 2030, is de indicatieve concretisering voor 2030 gelijk aan het langetermijndoel. Er is dan een opgave voor uitbreiding en/of kwaliteitsverbetering van het leefgebied met een draagkracht voor genoemde populatieomvang in de periode tot 2030.
- Als de gunstige staat van instandhouding niet haalbaar is in 2030 is in principe de geadviseerde ecologisch haalbare concretisering voor 2030 overgenomen. Er is dan na 2030 een restopgave voor uitbreiding en/of kwaliteitsverbetering van het leefgebied met een draagkracht voor genoemde populatieomvang om het langetermijndoel te realiseren (zie indicatieve actualisatie langetermijndoel).

Zoals hiervoor aangegeven, zijn er voor de overige soorten (i.p.v. Natura 2000-soorten) op dit moment geen indicatieve concretisering voor 2030.

Extra aandacht achteruitgang voorkomen/sterk negatieve trend

Vanwege de urgentie van natuurherstel wordt voor het NPLG als doel voor 2030 gesteld om 30% van het gat naar een gunstige staat van instandhouding te overbruggen. Als onderdeel hiervan moeten maatregelen genomen worden opdat in 2030 voor ten minste 30% van in een ongunstige staat van instandhouding verkerende VHR-soorten en habitattypen een landelijk gunstige staat van instandhouding wordt bereikt dan wel een sterk positieve trend in gang is gezet. Daarnaast wordt ernaar gestreefd om uiterlijk in 2030 de landelijke negatieve trends van alle VHR-soorten en -habitattypen te stoppen. Sommige habitattypen en soorten vragen extra aandacht om dit te kunnen bereiken. Deze zijn in de tabel aangegeven met een vinkje. Het gaat daarbij om habitattypen die momenteel in zeer ongunstige staat van instandhouding verkeren en om Habitatrichtlijnsoorten en vogels die (matig of zeer) ongunstig zijn en momenteel een negatieve trend hebben. Bij vogels ligt de focus op soorten die Europees 'non-secure' worden beoordeeld, en op soorten van het boerenland en moerassen, omdat Nederland voor die soorten een grote verantwoordelijkheid heeft.

Inputabel NPLG habittypen

Code	Naam	Indicatieve concretisering NPLG 2030 - landelijk		Indicatieve concretisering langetermijndoel - landelijk		Extra aandacht achteruitgang voorkomen/ sterk positieve trend
		opp (ha)	kwaliteit (% in goede conditie)	opp (ha)	kwaliteit (% in goede conditie)	
H1110	Permanent overstroomde zandbanken	1.190.000	>	1.190.000	75%	
H1130	Estuaria	uitbreiding	>	uitbreiding	75%	
H1140	Slik- en zandplaten	147.100	>	147.100	75%	
H1160	Grote baaien	34.700	>	34.700	75%	
H1170	Riffen van open zee	65.800	>	65.800	75%	
H1310	Zilte pionierbegroeiingen	3.000	84%	3.000	84%	
H1320	Slijkgrasvelden	840	>	840	75%	
H1330	Schorren en zilte graslanden	9.600 - 11.500	>	10.000- 11.600	75%	
H2110	Embryonale duinen	400- 500 km-hokken	91%	400- 500 km-hokken	91%	
H2120	Witte duinen	2.200	75%	2.200	75%	
H2130	*Grijze duinen	9.500 - 12.300	40%	12.600	75%	
H2140	*Duinheiden met kraaihei	1.500	75%	1.500	75%	
H2150	*Duinheiden met struikhei	160	>	160	75%	
H2160	Duindoornstruwelen	3.700	75%	3.700	75%	
H2170	Kruipwilgstruwelen	410	75%	410	75%	
H2180	Duinbossen	6.200	60%	6.200	75%	
H2190	Vochtige duinvalleien	≥1.900	>40%	≥1.900	75%	
H2310	Stuifzandheiden met struikhei	3.000 - 3.300	>	>3.000	75%	
H2320	Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	340	>	340	75%	
H2330	Zandverstuivingen	3.200 - 3.500	>	>3.200	75%	✓
H3110	Zeer zwakgebufferde vennen	80 - 140	>	160	75%	✓
H3130	Zwakgebufferde vennen	390 - 430	>	410- 430	75%	✓
H3140	Kranswierwateren	9.000	>	9.000	75%	
H3150	Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	3.000	>	>3000	75%	
H3160	Zure vennen	390 - 480	>	430- 490	75%	
H3260A	Beken en rivieren met waterplanten (waterranonkel)	130 - 170	>	200	75%	
H3260B	Beken en rivieren met waterplanten (fonteinkruiden)	80	75%	80	75%	
H3270	Slikkige rivieroever	170	75%	170	75%	
H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	uitbreiding, herstel hydrologie	>	2.300- 3.000	75%	
H4010B	Vochtige heiden (laagveen)	200	75%	200	75%	
H4030	Droge heiden	17.600 - 18.600	75%	18.700 - 20.400	75%	✓
H5130	Jeneverbesstruwelen	270	> 50%	270	75%	
H6110	*Pionierbegroeiingen op rotsbodem	1	>	>0,73	75%	✓
H6120	*Stroomdalgraslanden	140 - 610	>	580 - 740	75%	✓
H6130	*Zinkweiden	>>2,1	>	uitbreiding	75%	✓
H6210	*Kalkgraslanden	100 - 150	>	110- 150	75%	✓
H6230	*Heischrale graslanden	uitbreiding	>	840- 1.400	75%	✓
H6410	Blauwgraslanden	250 - 560	>	580- 1.300	75%	✓
H6430	Ruigten en zomen	1.300	>	1.300	75%	
H6510	Glanshaver- en vossenstaartheuvels	1.100 - 1.700	>	1.200- 1.900	75%	✓
H7110	*Actieve hoogvenen	uitbreiding	> (U1)	>>77	75%	✓
H7120	Herstellende hoogvenen	herstel H7110A	>	6.900	75%	
H7140	Overgangs- en trilvenen	1.610	>	1.700- 2.000	75%	✓
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	300	>	300	75%	
H7210	*Galigaanmoerassen	66	>	66	75%	
H7220	*Kalktufbronnen	1	75%	1	75%	✓
H7230	Kalkmoerassen	10 - 17	>	33- 93	75%	✓
H9110	Veldbies-beukenbossen	370	>	370	75%	
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	8.600 - 9.500	>	>8.600	75%	
H9160A	Eiken-haagbeukenbossen (hoog zand)	600	>	>600	75%	
H9160B	Eiken-haagbeukenbossen (heuvelland)	790 - 860	>	>790	75%	
H9190	Oude eikenbossen	2.200 - 2.400	>	>2.200	75%	✓
H91D0	*Hoogveenbossen	1.300 - 1.400	>	>1.300	75%	✓
H91E0A	*Vochtige alluviale bossen (zachthout)	3.900 - 4.300	>	>3.900	75%	
H91E0B	*Vochtige alluviale bossen (essen-iepen)				75%	
H91E0C	*Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidend)	1.200 - 1.300	>	>1.200	75%	
H91F0	Droge hardhoutoibossen	50	>	>>49	75%	✓

Inputabel NPLG Habitrichtlijnsoorten Natura 2000

Code	Soortnaam	Populatie-eenheid	Indicatieve concretisering NPLG 2030 - landelijk	Indicatieve concretisering langetermijndoel - landelijk	Extra aandacht achteruitgang voorkomen/ sterk positieve trend
			<i>Omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van:</i>		
1014	Nauwe korfslak	km-hok	130	180	✓
1016	Zeggekorfslak	km-hok	330	330	
1037	Gaffellibel	ind	4.000 - 5.300	ntb	
1042	Gevlekte witsnuitlibel	km-hok	150 - 190	192	
1059	Pimpernelblauwtje	ind	1.200 - 9.300	5.000 - 10.000	✓
1060	Grote vuurvliinder	ind	500 - 3.000	3.200	
1061	Donker pimpernelblauwtje	ind	600 - 4.500	5.000 - 10.000	✓
1081	Brede geelgerande waterroofkever	ind	versterking huidige populatie	6750	✓
1082	Gestreepte waterroofkever	km-hok	110	110	
1083	Vliegend hert	km-hok	240	410	
1095	Zeeprrik	ind	5.500 - 9.500	10.000	
1096	Beekprrik	km-hok	positieve trend	264	
1099	Rivierprrik	ind	10.000	10.000	
1103	Fint	ind	1.000 - 9.000	10.000	
1106	Zalm	ind	1.200 - 6.800	10.000	
1145	Grote modderkruiper	km-hok	640 - 960	1.000	✓
1166	Kamsalamander	ind	40.000 - 500.000	40.000 - 500.000	
1193	Geelbuikvuurpad	ind	550 - 4600	5.000	
1318	Meervleermuis (zomer)	ind	10.000	15.000	✓
1318	Meervleermuis (winter)	ind	500 - 1.000	750 - 1500	
1321	Ingekorven vleermuis	ind	1.850 - 2.000	1.850 - 2.000	
1324	Vale vleermuis (zomer)	ind	6 - 14	10 - 13	
1324	Vale vleermuis (winter)	ind	25 - 55	40 - 50	
1337	Bever	ind	1.500	1.500	
1340	*Noordse woelmuis	ind	1.500.000	1.700.000	✓
1351	Bruinvis	ind	60.000	60.000	
1355	Otter	ind	400	400	
1364	Grijze zeehond	ind	1.800 - 5.000	1.800 - 5.000	
1365	Gewone zeehond	ind	4.200 - 5.500	4.200 - 5.500	
1387	Tonghaarmuts	km-hok	ntb	ntb	
1614	Kruipend moerasscherm	km-hok	20	20	✓
1831	Drijvende waterweegbree	km-hok	220 - 240	320	
1903	Groenknolorchis	ind	20.000 - 50.000	20.000 - 50.000	
4056	Platte schijfhoren	km-hok	360	430	✓
5339	Bittervoorn (was 1134)	km-hok	2.000 - 4.000	2.000 - 4.000	
6199	*Spaanse vlag (was 1078)	ind	1.500 - 3.000	1.500 - 3.000	
6216	Geel schorpioenmos (was 1393)	populaties	3	10	
6963	Kleine modderkruiper (was 1149)	km-hok	3.500 - 4.000	3.500 - 4.000	
6965b	Beekdonderpad (was 1163)	km-hok	40 - 80	40 - 80	
6965r	Rivierdonderpad (was 1163)	km-hok	nbn	1500 - 3000	✓

Inputabel NPLG Habitatrictlijnsoorten overig

Code	Soortnaam	populatie-eenheid	Indicatieve concretisering doel lange termijn - landelijk <i>Omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van:</i>	Extra aandacht achteruitgang voorkomen/ sterk positieve trend
H1026	Wijngaardslak	ind	33.000.000	
H1034	Medicinale bloedzuiger	ind	10.000	
H1038	Oostelijke witsnuitlibel	ind	25.000	✓
H1040	Rivierrombout	ind	8.000	
H1048	Groene glazenmaker	ind	10.000	✓
H1076	Teunisbloempijlstaart	ind	1.000-6.000	
H1086	Vermiljoenkever	km-hok	nnb	
H1091	Europese rivierkreeft	ind	5.000-10.000	
H1113	Houting	ind	10.000	
H1191	Vroedmeesterpad	ind	6.000	
H1197	Knoflookpad	ind	5.000	
H1203	Boomkikker	ind	4.000	
H1213	Bruine kikker	ind	25.000.000-50.000.000	
H1214	Heikikker	ind	200.000-2.000.000	
H1256	Muurhagedis	ind	1.000	
H1261	Zandhagedis	ind	910.000-6.900.000	
H1283	Gladde slang	ind	10.000-40.000	
H1309	Gewone dwergvleermuis	ind	300.000-600.000	
H1312	Rosse vleermuis	ind	6000-8000	
H1314	Watervleermuis	ind	15.000-30.000	
H1317	Ruige dwergvleermuis	ind	50.000-100.000	
H1320	Brandts vleermuis	ind	400	
H1322	Franjestaart	ind	2.500-3.500	
H1323	Bechsteins vleermuis	ind	nnb	
H1326	Gewone grootoorvleermuis	ind	4.000-6.000	
H1327	Laatvlieger	ind	30.000-50.000	
H1329	Grijze grootoorvleermuis	ind	600	
H1330	Baardvleermuis	ind	2.500-4.000	
H1331	Bosvleermuis	ind	300	
H1332	Tweekleurige vleermuis	ind	100-500	
H1339	Hamster	ind	2.000	✓
H1341	Hazelmuis	ind	1.500-2.000	
H1357	Boommarter	ind	6.000	
H1358	Bunzing	ind	36.000-126.000	
H1378	Rendiermos (5 soorten)	km-hok	nnb	
H1400	Kussentjesmos	km-hok	1.083	
H1409	Veenmos (30 soorten)	km-hok	nnb	
H1413	Wolfsklauw (5 soorten)	km-hok	nnb	
H1762	Valkruid	ind	40.000	
H2032	Witsnuitdolfijn	ind	nnb	
H5085	Barbeel	ind	20.000	
H6182	Noordse winterjuffer	ind	40.000	
H6284	Rugstreppad	ind	150.000-1.500.000	✓
H6938	Meerkikker	ind	1.250.000-10.000.000	
H6976	Bastaardkikker	ind	2.500.000-20.000.000	
H6981	Poelkikker	ind	300.000-3.000.000	

Inputabel NPLG Vogelrichtlijnsoorten Natura 2000

code	soortnaam	functie	eenheid	Indicatieve concretisering NPLG 2030 - landelijk <i>Omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van:</i>	Indicatieve actualisatie landelijk doel lange termijn	Extra aandacht achteruitgang voorkomen/ sterk positieve trend
A001	Roodkeelduiker	n-brv	seizoensgemiddelde	1.600	1.600	
A002	Parelduiker	n-brv	seizoensgemiddelde	20	20	
A004	Dodaars	brv	broedparen	1.100	1.100	
A004	Dodaars	n-brv	seizoensgemiddelde	2.800	2.800	
A005	Fuut	n-brv	seizoensgemiddelde	23.000	23.000	
A007	Kuifduiker	n-brv	seizoensgemiddelde	45	45	
A008	Geoorde Fuut	brv	broedparen	290	290	
A008	Geoorde Fuut	n-brv	seizoensgemiddelde	1.000	1.000-1.600	
A016	Jan-van-gent	n-brv	seizoensgemiddelde	17.000	17.000	
A017	Aalscholver	brv	broedparen	17.000	17.000	
A017	Aalscholver	n-brv	seizoensgemiddelde	28.000	28.000	
A021	Roerdomp	brv	broedparen	390	390	
A022	Woudaap	brv	broedparen	75	150	
A026	Kleine Zilverreiger	brv	broedparen	65	65	
A026	Kleine Zilverreiger	n-brv	seizoensgemiddelde	400	400	
A027	Grote Zilverreiger	brv	broedparen	320	320	
A027	Grote Zilverreiger	n-brv	seizoensgemiddelde	5.500	5.500	
A029	Purperreiger	brv	broedparen	810	810	
A034	Lepelaar	brv	broedparen	920	920-1.200	
A034	Lepelaar	n-brv	seizoensgemiddelde	850	850-1.200	
A037	Kleine Zwaan	n-brv	seizoensgemiddelde	2.800	2.800	
A038	Wilde Zwaan	n-brv	seizoensgemiddelde	900	900	
A040	Kleine Rietgans	n-brv	seizoensgemiddelde	5.900	5.900	
A041	Kolgans	n-brv	seizoensgemiddelde	220.000	220.000	
A042	Dwerggans	n-brv	seizoensgemiddelde	35	35	
A043	Grauwe Gans	n-brv	seizoensgemiddelde	120.000	120.000	
A045	Brandgans	n-brv	seizoensgemiddelde	124.000	124.000	
A046	Rotgans	n-brv	seizoensgemiddelde	42.000	42.000	
A048	Bergeend	n-brv	seizoensgemiddelde	41.000	41.000-50.600	
A050	Smient	n-brv	seizoensgemiddelde	490.000	490.000	
A051	Krakeend	n-brv	seizoensgemiddelde	40.000	40.000	
A052	Wintertaling	n-brv	seizoensgemiddelde	40.000	40.000	
A053	Wilde Eend	n-brv	seizoensgemiddelde	240.000	>300.000	
A054	Pijlstaart	n-brv	seizoensgemiddelde	10.000	10.000	
A056	Slobeend	n-brv	seizoensgemiddelde	16.000	16.000	
A058	Krooneend	n-brv	seizoensgemiddelde	240	240	
A059	Tafeleend	n-brv	seizoensgemiddelde	23.000	>27.000	
A061	Kuifeend	n-brv	seizoensgemiddelde	125.000	130.000	
A062	Toppereend	n-brv	seizoensgemiddelde	21.000	25.000-45.000	
A063	Eider	brv	broedparen	5.000	7.460	
A063	Eider	n-brv	smax (januari-aantal)	100.000	132.000-143.700	
A065	Zwarte Zee-eend	n-brv	smax (januari-aantal)	50.000	72.000	
A067	Brilduiker	n-brv	seizoensgemiddelde	2.700	4.380	
A068	Nonnetje	n-brv	seizoensgemiddelde	800	>1.200	
A069	Middelste Zaagbek	n-brv	seizoensgemiddelde	3.000	3.000	
A070	Grote Zaagbek	n-brv	seizoensgemiddelde	1.700	2.200	
A072	Wespendief	brv	broedparen	400	400	
A075	Zearend	n-brv	seizoensgemiddelde	60	60	
A081	Bruine Kiekendief	brv	broedparen	1.000	1.300	
A082	Blauwe Kiekendief	brv	broedparen	20	120	✓
A084	Grauwe Kiekendief	brv	broedparen	70	>70	
A094	Visarend	n-brv	seizoensgemiddelde	20	20	
A103	Slechtvalk	n-brv	seizoensgemiddelde	270	270	
A107	Korhoen	brv	broedparen	40	>40	
A119	Porseleinhoen	brv	broedparen	230	225-400	✓
A122	Kwartelkoning	brv	broedparen	150	260	✓
A125	Meerkoet	n-brv	seizoensgemiddelde	209.000	209.000	
A127	Kraanvogel	n-brv	seizoensmaximum	260	260	

A130	Scholekster	n-brv	seizoensgemiddelde	130.000	185.000-220.000	✓
A132	Kluut	brv	broedparen	6.000	6.700	
A132	Kluut	n-brv	seizoensgemiddelde	8.200	10.200	
A137	Bontbekplevier	brv	broedparen	430	630	
A137	Bontbekplevier	n-brv	seizoensgemiddelde	2.400	2.400-2.900	
A138	Strandplevier	brv	broedparen	200	>400	
A138	Strandplevier	n-brv	seizoensgemiddelde	65	180	
A140	Goudplevier	n-brv	seizoensgemiddelde	74.000	>105.000	
A141	Zilverplevier	n-brv	seizoensgemiddelde	17.000	17.000-28.700	
A142	Kievit	n-brv	seizoensgemiddelde	230.000	230.000	✓
A143	Kanoet	n-brv	seizoensgemiddelde	51.000	51.000-52.700	
A144	Drieteenstrandloper	n-brv	seizoensgemiddelde	4.500	4.500-7.400	
A147	Krombekstrandloper	n-brv	seizoensgemiddelde	380	380	
A149	Bonte Strandloper	n-brv	seizoensgemiddelde	190.000	190.000-237.300	
A151	Kemphaan	brv	broedparen	20	1.000	✓
A151	Kemphaan	n-brv	seizoensgemiddelde	2.800	39.500	✓
A153	Watersnip	brv	broedparen	1.500	4.000	
A156	Grutto	n-brv	seizoensgemiddelde	7.800	>10.00	✓
A157	Rosse Grutto	n-brv	seizoensgemiddelde	42.000	42.000-60.200	
A160	Wulp	n-brv	seizoensgemiddelde	86.000	86.000-108.600	
A161	Zwarte Ruiter	n-brv	seizoensgemiddelde	1.000	2.400	✓
A162	Tureluur	n-brv	seizoensgemiddelde	20.000	23.000	
A164	Groenpootruiter	n-brv	seizoensgemiddelde	1.600	1.600-2.200	
A169	Steenloper	n-brv	seizoensgemiddelde	6.100	6.100	
A175	Grote Jager	n-brv	seizoensgemiddelde	190	190	
A176	Zwartkopmeeuw	brv	broedparen	3.200	3.200	
A177	Dwergmeeuw	n-brv	seizoensgemiddelde	14.000	14.000	
A183	Kleine Mantelmeeuw	brv	broedparen	46.000	46.000	
A187	Grote Mantelmeeuw	n-brv	seizoensgemiddelde	11.000	>11.000	
A190	Reuzenster	n-brv	seizoensmaximum	55	55-60	
A191	Grote Stern	brv	broedparen	18.000	22.000	
A193	Visdief	brv	broedparen	20.000	29.000	
A194	Noordse Stern	brv	broedparen	1.000	2.300	
A195	Dwergster	brv	broedparen	700	700	
A197	Zwarte Stern	brv	broedparen	1.900	>3.400	
A197	Zwarte Stern	n-brv	seizoensmaximum	15.000	49.600	✓
A199	Zeekoet	n-brv	seizoensgemiddelde	88.000	88.000	
A200	Alk	n-brv	seizoensgemiddelde	65.000	65.000	
A222	Velduil	brv	broedparen	40	100	✓
A224	Nachtzwaluw	brv	broedparen	2.300	2.300	
A229	Ijsvogel	brv	broedparen	450	450	
A233	Draaihals	brv	broedparen	140	>200	
A236	Zwarte Specht	brv	broedparen	1.000	1.100	
A246	Boomleeuwerik	brv	broedparen	3.600	3.600	
A249	Oeverzwaluw	brv	broedparen	20.000	20.000	
A255	Duinpieper	brv	broedparen	20	100	
A272	Blauwborst	brv	broedparen	10.000	10.000	
A275	Paapje	brv	broedparen	500	>2000	
A276	Roodborsttapuit	brv	broedparen	10.000	10.000	
A277	Tapuit	brv	broedparen	450	2.000	
A292	Snor	brv	broedparen	3.500	3.500	
A295	Rietzanger	brv	broedparen	31.000	31.000	
A298	Grote Karekiet	brv	broedparen	220	>500	✓
A338	Grauwe Klauwier	brv	broedparen	1.500	1.900	
A701	Taigarietgans	n-brv	seizoensgemiddelde	80	450	
A702	Toendrarietgans	n-brv	seizoensgemiddelde	23.000	23.000-41.400	

Inputabel NPLG Vogelrichtlijnsoorten overig (1)

Code	Nederlandse naam	Seizoen	Extra aandacht
A373	Appelvink	B	
A323	Baardman	B	
A048	Bergeend	B	
A028	Blauwe Reiger	B	
A251	Boerenwaluw	B	
A152	Bokje	W	
A137	Bontbekplevier	P	
A149	Bonte Strandloper	P	
A322	Bonte Vliegenvanger	B	
A332	Boomklever	B	
A637	Boomkruiper	B	
A256	Boompieper	B	
A099	Boomvalk	B	
A296	Bosrietzanger	B	
A219	Bosuil	B	
A574	Braamsluiper	B	
A045-C	Brandgans	B	
A067	Brilduiker	B	
A336	Buidelmees	B	
A087	Buizerd	B	
A397-X	Casarca	W	
A288	Cetti's Zanger	B	
A188	Drieteenmeeuw	B	
A862	Dwergmeeuw	B	
A862	Dwergmeeuw	P	
A063	Eider	W	
A343	Ekster	B	
A361	Europese Kanarie	B	
A115-X	Fazant	B	
A316	Fitis	B	
A314	Fluiter	B	
A005	Fuut	B	
A342	Gaai	B	
A376	Geelgors	B	
A604	Geelpootmeeuw	B	
A274	Gekraagde Roodstaart	B	
A260	Gele Kwikstaart	B	
A226	Gierzwaluw	B	
A493	Glanskop	B	
A317	Goudhaan	B	
A372	Goudvink	B	
A309	Grasmus	B	
A257	Graspieper	B	
A289	Graszanger	B	
A043	Grauwe Gans	B	
A383	Grauwe Gors	B	
A319	Grauwe Vliegenvanger	B	
A143	Kanoet	W	
A347	Kauw	B	

Code	Nederlandse naam	Seizoen	Extra aandacht
A866	Groene Specht	B	
A363	Groenling	B	
A164	Groenpootruiter	P	
A658	Grote Bonte Specht	B	
A186	Grote Burgemeester	W	
A044-X	Grote Canadese Gans	B	
A261	Grote Gele Kwikstaart	B	
A287	Grote Lijster	B	
A187	Grote Mantelmeeuw	B	
A066	Grote Zee-eend	W	
A614-A	Grutto	B	
A899	Havik	B	
A266	Heggenmus	B	
A207	Holenduif	B	
A687	Houtduif	B	
A155	Houtsnip	B	
A620	Huismus	B	
A738	Huiswaluw	B	
A003	IJsduiker	W	
A064	Ijseend	W	
A143	Kanoet	P	
A360	Keep	B	
A213	Kerkuil	B	
A142	Kievit	B	
A340	Klapekster	B	
A203	Kleine Alk	W	
A474	Kleine Barmsijs	B	
A869	Kleine Bonte Specht	B	
A185	Kleine Burgemeester	W	
A297	Kleine Karekiet	B	
A136	Kleine Plevier	B	
A893	Kleinst Waterhoen	B	
A476	Kneu	B	
A036	Knobbelzwaan	B	
A212	Koekoek	B	
A179	Kokmeeuw	B	✓
A330	Koolmees	B	
A127	Kraanvogel	B	
A127	Kraanvogel	P	
A889	Krakeend	B	
A284	Kramsvogel	B	
A147	Krombekstrandloper	P	
A058	Krooneend	B	
A369	Kruisbek	B	
A061	Kuifeend	B	
A244	Kuifleeuwerik	B	
A497	Kuifmees	B	
A023	Kwak	B	
A113	Kwartel	B	

Inputabel NPLG Vogelrichtlijnsoorten overig (2)

Code	Nederlandse naam	Seizoen	Extra aandacht
A034	Lepelaar	P	
A492	Matkop	B	
A125	Meerkoet	B	
A283	Merel	B	
A868	Middelste Bonte Specht	B	
A069	Middelste Zaagbek	B	
A271	Nachtegaal	B	
A215	Oehoe	B	
A168	Oeverloper	B	
A031-A	Ooievaar	B	
A379	Ortolaan	B	
A148	Paarse Strandloper	W	
A002	Parelduiker	W	
A644	Patrijs	B	
A054	Pijlstaart	B	✓
A483	Pimpelmees	B	
A364	Putter	B	
A350	Raaf	B	
A221	Ransuil	B	✓
A894	Reuzenstern	P	
A381	Rietgors	B	
A356	Ringmus	B	✓
A348	Roek	B	✓
A269	Roodborst	B	
A006	Roodhalsfuut	B	
A001	Roodkeelduiker	W	
A371	Roodmus	B	
A157	Rosse Grutto	W	
A130	Scholekster	B	
A478	Sijs	B	
A103	Slechtvalk	B	
A857	Slobeend	B	
A857	Slobeend	P	
A855	Smient	B	
A898	Sperwer	B	
A299	Spotvogel	B	
A351	Spreeuw	B	
A290	Sprinkhaanzanger	B	
A324	Staartmees	B	
A206-X	Stadsduif	B	
A218	Steenuil	B	
A131	Steltkluut	B	
A182	Stormmeeuw	B	

Code	Nederlandse naam	Seizoen	Extra aandacht
A059	Tafeleend	B	
A334	Taigaboomkruiper	B	
A572	Tjiftjaf	B	
A062	Topper	W	
A096	Torenvalk	B	
A310	Tuinfluits	B	
A162	Tureluur	B	
A209	Turkse Tortel	B	
A247	Veldleeuwerik	B	
A657	Vink	B	
A094	Visarend	P	
A318	Vuurgoudhaan	B	
A123	Waterhoen	B	
A118	Waterral	B	
A294	Waterrietzanger	P	
A337	Wielewaal	B	
A053	Wilde Eend	B	
A038	Wilde Zwaan	B	
A676	Winterkoning	B	
A052	Wintertaling	B	✓
A060	Witoegeend	W	
A262	Witte Kwikstaart	B	
A768	Wulp	B	✓
A285	Zanglijster	B	
A075	Zeearend	B	
A887	Zeekoet	p	
A895	Zilvermeeuw	B	
A141	Zilverplevier	P	
A856	Zomertaling	B	
A210	Zomertortel	B	✓
A349	Zwarte Kraai	B	
A472	Zwarte Mees	B	
A273	Zwarte Roodstaart	B	
A311	Zwartkop	B	